

# 18. BÖLÜM

## Reddedilen Makaleler İçin Öneriler

*Oğuz Devrim YARDIMCI*

İnternet ortamında ve fiziki olarak birçok yeni dergi çıkmasına karşın, gönderilen makale sayısında artış nedeniyle giderek daha çok yazı reddedilmektedir (1). Hakemli dergilere yıllık gönderilen yaklaşık 3 milyon makaleden ancak 1,4 milyon kadarı yayınlanmaktadır (2). Yüksek etki faktörü olan dergilerde ret oranı %70-80 arasında değişmekte, bazılarında %90'a kadar çıkmaktadır (3).

Bilimsel makalenin yayımlanması zaman alıcı bir uğraştır ve konu hakkında yetersiz bilgi, deneyim, zaman darlığı, kararsızlık, güven ve motivasyon eksikliği bu konuda sıklıkla karşılaşılan engellerdir. Dergiye gönderilen bir yazının reddedilmesi sıkıntı yaratan bir deneyimdir ve bazı yazarlar özellikle ilk yazıları reddedildikten sonra bu uğraştan uzaklaşmaktadır (4). Başarılı bir yazar olmak, bilgi, deneyim, yazma isteği ve reddedilmeye karşı dayanıklı olmayı gerektirir (3).

Ret yanıtını takiben yazarın aklına “Yazının daha iyi olabilmesi için ne yapılabilir?” sorusu gelmelidir. Üretilen metnin sağlam bilimsel temeli olduğu düşünülüyorsa ret yanıtından sonra endişelenmek gereksizdir. Reddedilen yazıların %50-90 gibi önemli bir kısmı sonrasında bir dergide yayımlanmaktadır (5).

Nitelikli medikal dergiler, öncelikle diğer yazarların atıf yapacağı ve derginin okunurluğunu artıracak yazıları tercih etmektedir. Bu nedenle yazıların çok az bir kısmı ilk değerlendirme aşamasında kabul edilmektedir. En kesin ve sık

|                  |    |                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kanıtların özeti | 24 | Her ana sonuç için, kanıt düzeyini içerecek şekilde temel bulgular özetlenmeli ve anahtar gruplarla ilişkileri (sağlık hizmeti sağlayıcıları, sağlık hizmeti kullanıcıları, sağlık politikası yapanlar gibi) değerlendirilmelidir. |
| Kısıtlılıklar    | 25 | Çalışmanın sonuç (yanlılık riski) ve derleme (belirlenmiş taramanın tam olarak yansıtılmaması, raporlamada yanlılık gibi) bölümlerindeki kısıtlılıklar tartışılmalıdır.                                                            |
| Sonuçlar         | 26 | Diğer kanıtların yardımıyla, araştırma sonuçlarının genel yorumu yapılmalı ve ileride yapılacak olan araştırmalara etkileri belirtilmelidir                                                                                        |
| Finansman        |    |                                                                                                                                                                                                                                    |
| Finansal destek  | 27 | Finansal kaynaklar açıklanmalı rolleri (veri desteği sağlamak gibi) ) belirtilmelidir.                                                                                                                                             |

## KAYNAKLAR

1. Büyükaşar, K. Sağlık bilimleri alanında bilimsel makale yazma teknikleri. Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 2017;10(3), 252-269.
2. Webster, J., & Watson, R. T. Analyzing the past to prepare for the future: Writing a literature review. MIS quarterly, xiii-xxiii. 2002
3. Batovski, D. A. How to write a review article. Assumption University Journal of Technology, 2008;11(4), 199-203.
4. Moher, D., Liberati, A., Tetzlaff, J., Altman, D. G., & Prisma Group. Preferred reporting items for systematic reviews and meta-analyses: the PRISMA statement. PLoS med, 6(7), e1000097, 2009.
5. Gülpınar, Ö., & Güçlü, A. G. How to write a review article?. Turkish journal of urology, 2013; 39(Suppl 1), 44.